

2023-03-09

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: SOCN 2023-00008

Ramar och förutsättningar för att inleda upphandling av skyddat boende

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar att inleda upphandling av skyddat boende i enlighet med barn- och familjeenhetens tjänsteskrivelse daterad den 9 mars 2023.

Sammanfattning

Nacka kommun har behov av att genomföra en upphandling av skyddat boende. Nacka har idag upphandlade ramavtal inom skyddat boende som löper ut 1 oktober 2023. Målet med upphandlingen är att säkerställa tillgänglighet av enskilda platser för våldsutsatta individer enligt socialtjänstlagen (SoL). Tjänsterna ska upphandlas till en rimlig kostnad i förhållande till god kvalitet.

Upphandlingen omfattar maximalt 100 stycken ramavtal fördelade på sex olika avtalsområden/kategorier.

Längden på ramavtalen föreslås vara totalt fyra (4) år inklusive en option på två år (totalt 2+2 år). Avtalsstart planeras påbörjas i samband med föregående avtals utgång, det vill säga den 2 oktober 2023.

För avtalsområde 1-5 kommer utvärdering ske enligt bästa förhållande mellan pris och kvalitet där anbudsgivare som kan visa att deras anbud uppfyller aktuella tilldelningskriterier kommer få ett avdrag på sitt utvärderingspris. För anbudsområde 6 sker utvärdering på lägsta pris. Vinnande anbud, oavsett avtalsområde/kategori, ska uppfylla samtliga obligatoriska krav på tjänsten.

Ärendet

Bakgrund och syfte med upphandlingen

Upphandling av skyddat boende syftar till att stödja enskilda som flyr våldsutsatta situationer, att öka säkerheten och tryggheten för de skyddssökande och medföljande barn, att förebygga fortsatt våldsutsatthet och att stödja den skyddssökande i processen att skapa en självständig tillvaro.

Nuvarande ramavtal löper ut den 1 oktober 2023.

Insatserna är behovsbedömda enligt socialtjänstlagen (SoL) och är tidsbegränsade.

Skyddat boende kan komma att bli tillståndspliktiga.

Nacka kommun har sedan tidigare upphandlat insatsen skyddat boende och tilldelade då 90 stycken ramavtal fördelat på olika kategorier. Upphandlingen samordnades av Nacka där även följande kommuner var part: Värmdö, Tyresö, Botkyrka, Huddinge, Nynäshamn och Haninge. De nuvarande ramavtalen nyttjas inom Nacka kommun av barn-och familjeenheten och omsorgsenheten. Nya ramavtal ska nyttjas av samma enheter. Barn och familjeenheten genomför upphandlingen med stöd av inköpsenheten. Upphandlingen kommer enbart att omfatta Nacka kommun.

Omfattning

Upphandlingen kommer omfatta maximalt 100 stycken ramavtal inom avtalsområdena/kategorierna:

1. Våldsutsatta vuxna med maximalt 20 stycken ramavtal
2. Våldsutsatta vuxna med barn med maximalt 20 stycken ramavtal
3. Hedersrelaterat våld med maximalt 20 stycken ramavtal
4. Hedersrelaterat våld med barn med maximalt 20 stycken ramavtal
5. Särskilt sårbar målgrupp med maximalt 10 stycken ramavtal
6. Skyddslägenhet med maximalt 10 stycken ramavtal

Ramavtalen kommer att tecknas med flera olika leverantörer för att säkerställa en så bred leverantörsbas som möjligt.

En del av ramavtalen på avtalsområde 1-5 kommer att avsättas för verksamheter som kan leverera insatsen i kategorin på den högsta skyddsnivån. Detta för att säkerställa att kommunen garanterat får leverantörer som kan erbjuda det. En del av ramavtalen för samtliga avtalsområden kommer avsättas för leverantörer vars verksamhet finns inom Stockholms län. Detta för att säkerställa att det garanterat kommer finnas leverantörer inom Stockholm då det ibland är bäst för den enskilde att inte flytta utanför Stockholm under insatsen.

Avrop kommer att ske enligt rangordning. Socialnämnden kan frångå rang utifrån den enskilda individens specifika behov i enlighet med socialtjänstlagen.

Längden på ramavtalen föreslås vara totalt fyra (4) år inklusive en option på två år (totalt 2+2 år). Avtalsstart planeras påbörjas i samband med föregående avtals utgång, det vill säga den 2 oktober 2023.

Mål med avtalet

Målet med avtalen är att säkerställa tillgänglighet av skyddat boende för våldsutsatta individer enligt SOL till en rimlig kostnad i förhållande till god kvalitet.

Upphandlingsförfarandet

Värdet på upphandlingen överstiger tröskelvärdet på 7 802 550 kronor. Upphandlingen föreslås genomföras genom ett enstegsförfarande enligt kapitel 19 LOU, tidigare benämnt förenklat förfarande. Förfarandet innebär att alla företag som är intresserade har rätt att delta genom att lämna in anbud.

Anledningen till valet av förfarande är att det är det enklaste upphandlingsförfarandet som är tillämpbart när kommunen ska upphandla en välfärdstjänst av detta slag och som bäst tillgodoser kommunens behov.

Roller och ansvar

Namn	Befattning	Roll
Caroline Andreasson	Enhetschef, Barn- och familjeenheten	Avtalsägare*
Mariella Viström	Kvalitetsutvecklare, Barn- och familjeenheten	Projektledare*
Malin Fredriksson	Inköpare	Inköpsansvarig*

Tidsplan

Process	Klart
Behovsanalys	Oktober 2022 - februari 2023
Marknadsanalys	Oktober 2022 - februari 2023
Annonsering	April 2023
Utvärdering	Maj - juni 2023
Tilldelningsbeslut	Augusti 2023
Kontraktsskrivning	September 2023
Avtalstid	Oktober 2023 - Oktober 2027

Krav på leverantören och tjänsten

De särskilda krav som föreslås ställas på leverantörerna omfattar bland annat att leverantörerna ska:

- ha erforderliga tillstånd från Inspektionen för vård och omsorg (IVO) för att bedriva aktuell verksamhet i de fall detta krävs.
- ha föreståndare och behandlingspersonal med relevant utbildning och erfarenhet av målgruppen för att kunna bedriva verksamhet med hög kvalitet. Minst 75 % av leverantörernas personal ska uppfylla ställda krav på arbetslivserfarenhet och utbildning.
- ha arbetsmetoder som baseras på forskning och bästa tillgängliga kunskap.
- arbeta aktivt med systematiskt kvalitetsarbete och kunna presentera resultat på gruppnivå om kommunen önskar.
- ha kunskap om våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck.
- ha kunskap om hur barn som upplevt våld eller själva utsatts för våld påverkas av det.

Leverantörsuppföljning

Barn- och familjeenheten ansvarar för att följa upp kvaliteten i leverantörernas utförande av insats. Kvalitetsuppföljning kommer att ske årligen genom en enkät. Barn- och familjeenheten kan också genomföra andra former av kvalitetsuppföljningar som till exempel besök i verksamheten. Inköpsenheten har även möjlighet att stödja med leverantörsuppföljning om behov uppstår.

Miljö och hållbarhet

I upphandlingen ställs krav på att samtliga skyddade boenden ska arbeta med ett systematiskt miljöarbete, att systematiskt sträva efter att minimera sin miljöpåverkan samt att de ska ha ett miljöledningssystem.

Marknadsanalys och inköpsstrategi

En "request for information" (RFI) har genomförts med god svarsfrekvens. I den fick intresserade potentiella leverantörer möjlighet att anonymt svara på frågor om hur deras verksamheter fungerar idag, om de erbjuder de insatser som kommunen kan komma att efterfråga samt hur de skulle vilja att insatser utformas med hänsyn till innehåll och metoder, möjliga kategorier samt krav på personalens utbildning och erfarenhet etcetera. Detta gjordes för att säkerställa att marknadens och de potentiella leverantörernas perspektiv tas tillvara i utformandet av insatserna. Totalt 24 leverantörer besvarade enkäten.

De potentiella leverantörerna på marknaden är en variation av mindre till stora företag. Av marknadsanalysen framkommer att leverantörerna kan erbjuda insatser inom de kategorier som kommunen önskar samt att de kan erbjuda en variation av metoder.

Utvärdering

Utvärdering av anbud för avtalsområde 1-5 sker genom bästa förhållande mellan pris och kvalitet. Detta innebär att man tar hänsyn både till lägsta pris och erbjuden kvalitet. Om anbudsgivare kan visa att deras anbud uppfyller aktuella tilldelningskriterier så kommer de få ett avdrag på sitt utvärderingspris vilket innebär att anbud med ett något högre pris och som erbjuder aktuell kvalitet kommer kunna vinna.

Följande tilldelningskriterier kommer ställas i upphandlingen gällande avtalsområde 1–5:

- Om anbudsgivare kan visa att minst 90 % av deras personal uppfyller de ställda kraven på utbildning så får anbudet ett prisavdrag på 10 % i utvärderingen.
- Om anbudsgivare kan visa att minst 20 % av deras personal är utbildade i Steg 1 eller Trappan så får anbudet ett prisavdrag på 5 % i utvärderingen.

De anbud som sammanlagt har de lägsta priserna och uppfyller ovan tilldelningskriterier kommer att antas.

Avtalsområde 6 kommer att utvärderas enbart på lägsta pris då inga potentiella mervärden som kommer ha en avsevärd effekt på leveransen har identifierats.

De vinnande anbuderna för alla avtalsområden måste uppfylla samtliga obligatoriska krav.

Risker

Det finns en risk för att tilldelningen i upphandlingen kan komma att bli överprövad i och med att branschen har ett stort antal aktörer som alla vill få avtal samt att utvärderingsmodellen för anbudsområde 1-5 bygger på en kvalitetsbedömning.

Denna risk motverkas genom att upphandlingen är indelad i flera olika kategorier/avtalsområden vilket ökar företagens möjligheter att få ett kontrakt inom någon av kategorierna. Kvalitetsbedömningen är baserad på faktiska omständigheter i form av att anbudsgivarens personal antingen är utbildad eller inte utbildad och detta visas genom dokumentation. Det finns därmed ett minimum av subjektiva bedömningar i utvärderingen som kan överprövas. Risken minimeras också genom en tydlig dialog med anbudsgivare efter tilldelning.

Det finns en risk för att få anbud inkommer då kommunen inte per automatik kan garantera sekretess för leverantörernas verksamheter och merparten av företagen vill ha sekretess.

Denna risk minimeras genom att man direkt i upphandlingsunderlaget tydligt anger hur anbudsgivarna ska göra för att själva begära sekretess som kommunen i bästa fall kan tillgodose.

Det finns en risk för att oseriösa aktörer kommer att lägga anbud. Kommunen har erfarenhet av att detta skedde i den tidigare upphandlingen på området.

Denna risk minimeras genom att man i utvärderingen av anbuderna noggrant kontrollerar samtlig personal genom att granska inskickad dokumentation gällande examensbevis och CV. Risken motverkas också av att man i upphandlingen efterfrågar referenser på att företaget ifråga tidigare har levererat skyddat boende.

Om upphandlingen inte genomförs står kommunen utan ramavtal för dessa tjänster. Direktupphandlingar skulle då behöva göras i varje enskilt ärende vilket är både tids- och kostnadskrävande för ordinarie personal och kan också innebära risk för kvalitetsbrister för den enskilde. Kommunens samlade behov av insatsen överstiger dessutom direktupphandlingsgränsen på området vilket innebär att kommunen inte håller sig inom upphandlingslagstiftningen om man enbart genomför direktupphandlingar.

Ekonomiska konsekvenser

Uppskattat avtalsvärde för upphandlingen och de efterföljande ramavtalen är cirka 9 miljoner kronor årligen, vilket ger ett totalt uppskattat värde på cirka 36 miljoner kronor för hela avtalsperioden (fyra år). Högsta beräknade avtalsvärde för hela avtalsperioden är 39 miljoner kronor. Om det högsta beräknade avtalsvärdet uppnås under avtalstiden är det inte längre möjligt att använda ramavtalen oavsett hur lång avtalstid som kvarstår och en ny upphandling måste genomföras.

Värdena ovan är en uppskattning utifrån historiska kostnader mellan år 2019–2022 samt utifrån befolkningsprognosen för år 2024-2027.

Att direktupphandla varje enskild insats är inte tillämpligt eftersom det sammanlagda värdet för kommunens inköp av insatser inom skyddat boende då skulle överstiga direktupphandlingsgränsen som för närvarande är 7 802 550 kronor.

Konsekvenser för barn

Nackas barn och unga har rätt till goda uppväxtvillkor. Kommunens socialnämnd är ytterst ansvarig för att individer som lever i våldsutsatthet och som har behov av stöd får det stöd och skydd de behöver. Skyddat boende utgör en viktig del av det stöd som Nacka kommun kan erbjuda de individer som befinner sig i en situation där de utsätts för våld och har behov av skydd. Insatserna ska säkerställa barn och ungas delaktighet i enlighet med barnkonventionen.

Det är viktigt att Nacka kommun kan erbjuda medborgarna en mångfald av utförare med olika kompetenser som kan möta barn och ungas olika behov. Det är viktigt att upphandla denna insats för att säkerställa att leverantörerna lever upp till de kvalitetskrav

som regleras i lagstiftning och som kommunen kräver så barn och unga får en insats av god kvalitet.

Caroline Andreasson
Enhetschef
Barn- och familjeenheten

Mariella Viström
Kvalitetsutvecklare
Barn- och familjeenheten